

## POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **P. W.**,  
skazanego za czyn z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.,  
na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 31 stycznia 2024 r.,  
w przedmiocie rozważenia dopuszczalności wniosku o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2019 r., II AKa 114/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 grudnia 2018 r. r., XVI K 96/18,  
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1. odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z uwagi na jego oczywistą bezzasadność;**
- 2. pozostawić bez rozpoznania wnioski o wyznaczenie obrońcy z urzędu.**

## UZASADNIENIE

Pismem z dnia 25 września 2023 r. (k. 3) skazany P. W. wystąpił z wnioskiem o wyznaczenie obrońcy z urzędu „do wznowienia postępowania” w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2019 r., II AKa 114/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 grudnia 2018 r. r., XVI K 96/18, w ramach której został skazany na karę 15 lat pozbawienia wolności za czyn z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. W uzasadnieniu tego wniosku powołał się na swoją sytuację majątkową, która uniemożliwia mu skorzystanie z pomocy obrońcy z wyboru.

Drugim pismem z dnia 25 września 2023 r. (k. 4-11) skazany ponowił wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu, a także przedstawił argumentację, która jego zdaniem powinna prowadzić do wznowienia postępowania. W pierwszej kolejności wskazał, że istnieją nowe dowody, nieznane Sądom orzekającym w sprawie. Wskazał na trzech świadków: D. S., R. W., G. O., zamieszkałych w różnych mieszkaniach w budynku, w którym doszło do przestępstwa. Skazany podniósł, że są to świadkowie „mający wiedzę na temat zdarzenia”. Ponadto powołał się na nietrafną ocenę dowodów przeprowadzonych w toku postępowania, wskazując na ocenę śladów krwi, opinii z zakresu medycyny sądowej, logowań telefonów komórkowych oraz ogólnie zanegował ocenę dowodów, która jego zdaniem była błędna i nieoparta na zasadach doświadczenia życiowego. Wskazał również na nieprzeprowadzenie określonych dowodów w toku postępowania dowodowego, m.in. wywiadu środowiskowego dotyczącego pokrzywdzonego, dowodu z historii choroby pokrzywdzonego, eksperymentu procesowego odnoszącego się do innych możliwych wersji zdarzenia niż przyjęta w wyroku skazującym. Powołał się także na to, że nie przebadano go wariografem. Kilukrotnie w treści tego wniosku zanegował popełnienie przypisanego mu czynu.

Pismem z dnia 23 października 2023 r. (k. 15-16) skazany wniósł o wstrzymanie wykonania wyroku do czasu zakończenia postępowania wznowieniowego. W treści wniosku argumentował w ten sposób, że jego zdaniem niniejsze postępowanie wznowieniowe powinno doprowadzić do uniewinnienia go, a zatem dalsze wykonywanie przez niego kary pozbawienia wolności jest niecelowe.

Do Sądu Najwyższego zostało także przekazane pismo skazanego, w którym ubiegał się o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem podpisania i sporządzenia kasacji od tego samego wyroku, którego dotyczy postępowanie wznowieniowe. Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału IV Izby Karnej Sądu Najwyższego to pismo zostało przekazane do Sądu Apelacyjnego w Katowicach według właściwości.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Wniosek skazanego P. W. okazał się oczywiście bezzasadny, dlatego też Sąd Najwyższy odmówił jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Pisma skazanego zostały potraktowane jako jego osobisty wniosek o wznowienie postępowania. Jednocześnie trzeba wskazać, że stosownie do treści art. 545 § 3 k.p.k. osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega w sposób formalny wstępnej kontroli w zakresie jego treści. W wypadku stwierdzenia, że świadczy ona o jego oczywistej bezzasadności, sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od profesjonalnego pełnomocnika. Podstawa do zastosowania art. 545 § 3 k.p.k. zachodzi w szczególności wówczas, gdy oczywista bezzasadność wniosku jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa i wniosek ten obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2023 r., IV KO 85/23). Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

W kontekście trzech świadków wskazanych przez skazanego w piśmie z dnia 25 września 2023 r. należy podnieść, że nie każdy dowód, na istnienie którego wskazuje się we wniosku o wznowienie postępowania, może stanowić „nowy dowód” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Takim dowodem jest wyłącznie dowód, który wskazuje na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Analiza akt sprawy oraz treści pism skazanego prowadzi do wniosku, że wymienieni przez skazanego świadkowie nie stanowią osobowych źródeł dowodowych, których zeznania mogłyby prowadzić do skutku, o jakim mowa w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. W pierwszej kolejności trzeba podkreślić, że skazany nie podał konkretnych okoliczności, które miałyby wynikać z zeznań tych osób, a które mogłyby stanowić podstawę do wzruszenia prawomocnego wyroku i rozstrzygnięcia innego niż zapadłe w zaskarżonym wyroku. Niewątpliwie takiej okoliczności nie stanowi zawarte w piśmie lakoniczne stwierdzenie, że osoby te „mają wiedzę na temat zdarzenia”. Taka teza dowodowa nie prowadzi do żadnych wniosków co do znaczenia i ewentualnego wpływu zeznań tych osób na skuteczność wniosku o wznowienie postępowania.

Także analiza akt sprawy dostarcza argumentów za tym, aby odmówić przyjęcia wniosku skazanego. Z treści pisma skazanego wynika, że trzech powołani tam świadkowie to osoby mieszkające w budynku, w którym doszło do

przestępstwa (za podanymi adresami do korespondencji). Należy zatem zwrócić uwagę na trzy istotne okoliczności. Po pierwsze w tej sprawie przesłuchano świadków stanowiących grono sąsiedzkie z miejsca zdarzenia w osobach m.in. P.L., T. L., A. K., A. B., E. O.. Po drugie, w toku postępowania rzetelnie i kilkakrotnie podejmowano działania zmierzające do ustalenia grona osób, spośród mieszkańców budynku przy ul. [...] w [...], które mogłyby posiadać istotne informacje w tej sprawie. Działania te znalazły swoje odzwierciedlenie w notatkach urzędowych funkcjonariuszy Policji (k. 28, k. 68; k. 128). Nie ma tam mowy o osobach, na które wskazuje teraz skazany. Po trzecie, zarówno skazany, jak i jego obrońca, w toku postępowania odwoławczego wnioskowali o przesłuchanie kolejnych mieszkańców budynku przy ul. [...] w [...] (wniosek skazanego w piśmie zatytułowanym „wniosek apelacyjny” k. 869; wniosek obrońcy w apelacji k. 876v). W tych wnioskach nie ma mowy o osobach, które zostały wymienione w piśmie skazanego. Wskazuje się tam jeszcze innych mieszkańców przedmiotowego budynku. Wnioski skazanego i jego obrońcy zostały oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach wydanym na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2019 r., II AKa 114/19, jako nieprzydatne do stwierdzenia wnioskowanych okoliczności i zmierzające do przedłużenia postępowania.

Powyższe okoliczności prowadzą do zajęcia stanowiska, że wskazanie w piśmie z dnia 25 września 2023 r. przez skazanego trzech kolejnych świadków, którzy mieli być mieszkańcami nieruchomości, gdzie doszło do przestępstwa, nie stanowi realizacji przesłanki wznowienia postępowania w postaci „nowego dowodu” z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.

Pozostała argumentacja skazanego stanowi kwestionowanie oceny dowodów przeprowadzonych w toku postępowania, przebiegu postępowania dowodowego i sprowadza się do negowania ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie. Trzeba więc przypomnieć, że wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia dotyczącym prawomocnych i podlegających wykonaniu orzeczeń. W ramach postępowania wznowieniowego Sąd Najwyższy bada istnienie ściśle określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego podstaw wznowieniowych, zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. i art. 542 § 3 k.p.k. Aby można było wznowić postępowanie karne na

podstawie „nowych faktów i dowodów”, ujawnić się musi dowód lub okoliczność nieznana stronom postępowania oraz sądowi orzekającemu w chwili wyrokowania, a jednocześnie w wysokim stopniu uprawdopodobniająca wadliwość wydanego orzeczenia i w takim samym stopniu wskazująca, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie zasadniczo odmienne od orzeczenia poprzedniego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: dnia 26 kwietnia 2021 r., V KO 3/21; dnia 22 grudnia 2021 r., V KZ 63/21). Z uwagi na powyższe, podstawy wznowienia postępowania w tej sprawie nie może stanowić argumentacja dotycząca wiarygodności dowodów, które były przeprowadzone w toku postępowania, wymienionych w drugim z pism skazanego, skoro były one przedmiotem oceny Sądów orzekających. Dowody te pozbawione są elementu „nowości”, którego wymaga art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Z kolei skazany w żaden sposób nie wykazał wpływu na treść orzeczenia nieprzeprowadzenia dowodu z wywiadu środowiskowego dotyczącego pokrzywdzonego, historii choroby pokrzywdzonego, badania wariograficznego (które to badanie w związku z przesłuchaniem jest niedopuszczalne na podstawie art. 171 §§ 5 i 7 k.p.k.) czy eksperymentu procesowego – nie wskazał bowiem, w jaki sposób dowody te mogłyby prowadzić do odmiennych ustaleń niż te, które poczyniono w toku prawomocnie zakończzonego postępowania. Pisma skazanego to w znacznej mierze polemika z dokonanymi ustaleniami faktycznymi, co nie może stanowić podstawy do wznowienia postępowania.

W związku z odmową przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania bezprzedmiotowym było rozpoznawanie wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu, dlatego też wniosek ten pozostawiono bez rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[PGW]

[ał]

